

Geacht College, geachte Gemeenteraad, van de gemeente Dalfsen,

als thuisbasis voor het Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel , ontvangt u hierbij het Rapport “ De Staat van Overijssel “, als spiegel voor de Staat van Nederland.

Hartelijke groet,

Mink de Vries
Schaduw Statengriffier Overijssel

Beste redactie, beste mensen,

“ een frisse kijk op de samenleving, zonder dubbele agenda’s en eigen belangen “

hierbij vindt u het Rapport, van 15 en 16 jarigen “ De Staat van Overijssel “ als spiegel voor de Staat van Nederland.

Tot 1 april vormt de TL4 klas, van het Agnieten College Nieuwleusen, het Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel

23 november wordt het Rapport van het jongeren Schaduw Provinciaal Bestuur (CdK, GS, en PS) overhandigd aan het zittend Provinciaal Bestuur Overijssel in Zwolle.

Het voltallig Schaduw Bestuur is daarna aanwezig bij de spannende Commissievergadering Landbouw en Natuur, in de Statenzaal. Vervolgens gaan de Statenleden en de Schaduw Statenleden met elkaar in gesprek tijdens de lunch.

De komende weken wordt het Rapport ook overhandigd aan de 1e en 2e Kamer, zij hebben al aangegeven het Rapport in ontvangst te willen nemen.

Wat vooraf ging :

Febr. 2023 Brief TL4 Agnieten College Nieuwleusen gericht aan 1e en 2e Kamer over **omgangsvormen**

24 febr. Delegatie TL4 Agnieten College Nieuwleusen, in Den Haag in gesprek met Voorzitter 2e Kamer, en met enkele fractievoorzitters en 2e Kamerleden, over **omgangsvormen** (24 febr. was een bijzondere dag in het gebouw van de 2e Kamer i.v.m. inval Rusland in Oekraïne)

7 september 2023 Installatie Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel in Nieuwleusen, in
bijzijn van CdK Overijssel
en Burgemeester Gemeente Dalfsen.

Hartelijke groet,

Mink de Vries
Schaduw Statengriffier Overijssel

Speerpunten Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel

=====

Hieronder een aantal speerpunten voor provinciaal en landelijk beleid,

Afkomstig uit het Rapport “ De Staat van Overijssel “, als spiegel op de Staat van Nederland.

-
- *Doorbreek de muur rond het Bestuur. Wij willen graag een toegankelijk en zichtbaar Bestuur. Bestuurders die je kunt verstaan en begrijpen.*
  - *We zijn voor een sterke regionalisering, over provincie- en landsgrenzen heen. Voorbeelden Regio Zwolle en Regio Twente. Wel zijn wij sterk voor sociaal economisch beleid vanuit – en gericht op gemeenschapsbelang. Welvaart en welzijn verdelen.*
  - *Een bescheiden overheid staan wij voor, die niet over het platteland praat, maar met het platteland, een eerste stap om het vertrouwen terug te winnen.*
  - *Mensen met een beperking zijn dubbel beperkt wanneer het gaat om sportmogelijkheden in hun eigen omgeving.*
  - *Denk vooruit qua infrastructuur. We zijn voor een sterk metro – en sneltram netwerk in de regio’s. Zowel voor personen als voor goederen vervoer (kleine containers)*
  - *Eenduidigheid in verkeersregels, bijvoorbeeld bij verkeersrotondes, is hard nodig in de provincie. Nu bepaalt elke gemeente zijn eigen verkeersregels. Dat zorgt voor onduidelijkheid en onveiligheid !!!*
  - *Meer samenwerking tussen Zorg, Welzijn, en Onderwijs, wanneer het gaat om kinderen en jongeren. Alleen op die manier kunnen we de wachtlijsten in de Jeugdzorg aanpakken.*
  - *Een vitaal platteland vraagt om een sterke regie van het Bestuur, en samenwerking tussen alle betrokken partijen. De kracht van het platteland onder ogen zien, en inzetten om de vitaliteit en dynamiek weer terug te krijgen.*

Rapport “ De Staat van Overijssel “

Als spiegel voor de Staat van Nederland

***Van Schaduw Provinciaal Bestuur,
Gezeteld in Nieuwleusen, Overijssel***

***Voor Provinciaal Bestuur Overijssel
Gezeteld in Zwolle, Overijssel***

November 2022

Inhoudsopgave

Blz. 3 Voorwoord

Blz. 4 Inleiding

Blz. 5 en 6 Bestuur

Blz. 7 en 8 Economie

Blz. 9 en 10 Landbouw

Blz. 11 en 12 Welzijn, Sport, en Cultuur

Blz. 13 en 14 Onderwijs en Zorg

Blz. 15 en 16 Infrastructuur en Natuur

Blz. 18 en 19 Energie, Klimaat, en vitaal Platteland

Blz. 20 Nawoord

Begin september 2022 vond de installatie plaats van het Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel. De locatie in Nieuwleusen was strategisch gekozen. De meeste Statenleden komen uit Nieuwleusen, Balkbrug, Punthorst, Oudleusen, Dalfsen en Rouveen.

Ook de Gedeputeerden en de Commissaris van de Koning hoefden niet ver te reizen, om in Nieuwleusen geïnstalleerd te worden.

In het bijzijn van de zittende Commissaris van de Koning van Overijssel, Andries Heidema, en de Burgemeester van de gemeente Dalfsen, Erica van Lenthe, vond de installatie plaats.

Het Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel blijft tot 1 april 2023 aan. Zij spiegelt en adviseert het zittend Provinciaal Bestuur gezeteld in Zwolle.

Kulturhus De Spil in Nieuwleusen functioneert tot 1 april 2023 als Schaduw Provinciehuis van Overijssel. De Statenleden en Gedeputeerde Staten, inclusief Commissaris van de Koning, Kyron Bovenhuis, maken allemaal deel uit van de TL4 Examenklas van het Agnieten College Nieuwleusen.

Het Rapport “ De Staat van Overijssel “ , als spiegel voor de Staat van Nederland, is de eerste stap naar buiten voor het Schaduw Bestuur. Tevens is het een presentatie van hoe het jonge Overijssels Provinciaal Bestuur tegen de huidige samenleving en bestuur aankijkt, en wat er verbeterd kan worden.

Na de presentatie van dit Rapport beginnen de periode van campagne en debat, waar het Schaduw Provinciaal Bestuur zich vol overgave in gaat storten.

(hieronder op de foto van Provincie Overijssel, Commissaris van de Koning, Kyron Bovenhuis, installeert de Statenleden van D’66)

Dit Rapport “ De Staat van Overijssel “ is een samenvatting van de negen rapporten, die zijn opgesteld door de diverse Statenfracties en samenwerkingsverbanden, van het Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel.

Met uitzondering van het hoofdstuk over het Bestuur, wordt middels noten (1 t/m. 9) aangegeven, welke standpunten van welke Statenfractie en/of samenwerkingsverband afkomstig is. Bij een samenwerkingsverband, bijvoorbeeld tussen kleinere fracties, is de eerste genoemde Statenfractie van het samenwerkingsverband, de woordvoerder.

Het Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel bestaat uit de volgende bestuurders

- *College van Gedeputeerden ; Voorzitter Kyron Bovenhuis, Gedeputeerden Nina Boertjes en Marlies Huzen, namens CDA(1) , Gedeputeerden Stijn Hoks en Lars ter Wee, namens SGP / CU(2) , Gedeputeerde Daniek Poppen, namens VVD(3), Gedeputeerde Jorn Timmer, namens PvdA(4). # CDA, CU, SGP, VVD, en PvdA, vormen samen het College.*
- *Oppositie Partijen Schaduw Provinciaal Bestuur ;*

Groen Links(5), SP/Partij van de Dieren(6), OCL(Onafhankelijke Conservatieve Liberalen) / Groep Brommer(7), PVV/Forum voor Democratie/Mooi Overijssel(8) , D’66(9).

Agneten College TL4 Nieuwleusen in gesprek met Vz.2^e Kamer

Dit hoofdstuk over Bestuur is opgesteld door alle Statenfracties samen. Unaniem kunnen zij nl. deze , als open brief opgesteld document, geadresseerd aan Staten Generaal en Provinciaal Bestuur Overijssel, onderschrijven. Vandaar dat deze brief in zijn geheel is opgenomen in dit Rapport.

Doorbreek de Muur rond het Bestuur

Geacht Provinciaal Bestuur Overijssel, geachte Leden van de Staten Generaal, Sinds afgelopen september mogen wij als leerlingen van de examenklas TL4 van het Agnieten College in Nieuwleusen ons Schaduw Provinciaal Bestuur van Overijssel noemen. Bij de installatie van ons Schaduw Bestuur waren de Commissaris van de Koning en de Burgemeester van Dalfsen aanwezig. Onze eerste opdracht ; De Staat van Overijssel, als spiegel voor de Staat van Nederland. In deze openbare brief geven wij een korte samenvatting van onze bevindingen. Daarbij richten we ons vooral op het Bestuur, omdat daar alle andere punten zoals energie/klimaat, economie, zorg, welzijn, landbouw, onderwijs, infrastructuur, en onze pluriforme samenleving, aan op te hangen zijn. Alles begint bij de manier van besturen.

Het Rapport “ De Staat van Overijssel, als spiegel voor de Staat van Nederland “ wordt de komende weken overhandigd aan het Provinciaal Bestuur en aan Eerste en Tweede Kamer, zij hebben al aangegeven het Rapport in ontvangst te willen nemen.

We vinden als Schaduw Bestuur dat het Provinciaal Bestuur het best aardig doet, in tegenstelling met het Landelijk Bestuur dat heel erg op afstand blijft. Het lijkt er dan op dat we niet gezien worden, en niet serieus worden genomen.

Wat kan er anders en/of beter ? Allereerst de taal, als jongeren begrijpen wij weinig van de taal van het Bestuur, wanneer de bestuurders gaan praten, haken wij af. Eenvoudige, voor ieder te begrijpen, mensentaal, daar begint het volgens ons mee. “ Als je normaal kunt praten, moet je het gewoon doen “.

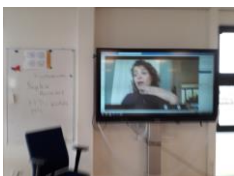
Het Bestuur mag zich meer laten zien. De meeste inwoners van Overijssel 6 bijvoorbeeld(dat geldt waarschijnlijk ook voor andere provincies) hebben geen idee wie er allemaal in het Bestuur van Overijssel zitten, en wat ze allemaal doen. Bij de roep om het veiliger maken van bijvoorbeeld de N377 door de kernen van Nieuwleusen en Balkbrug lieten de meeste politieke partijen het afweten, de partijen die zich laten zien en zich inzetten, worden met de verkiezingen beloond, geen woorden maar daden. Zo werkt dat op het platteland in de provincie.

Partijen mogen ook best meer laten zien wat ze tot nu toe gedaan hebben, en wat wij er als jongeren mee opschieten. Het Bestuur hoort volgens ons in het midden van de provincie te zitten, en het landelijk bestuur midden in het land.

Dan zit het Bestuur minder op afstand. Inwoners mogen ook best meer mee beslissen, zeker wanneer het over hun toekomst gaat. Een Jongerenbestuur, meer kinderburgemeesters, en een seniorenbestuur, mee laten denken, praten, en doen, zodat de middengroep 30 – 60 jaar niet alles te zeggen heeft.

Belangrijk voor een goed bestuur vinden wij dat ze allereerst kijken naar wat de mensen in Overijssel willen, of wat de mensen in Nederland willen, en niet wat de eigen partij wil. Het gaat toch om gemeenschappelijk belang en niet om partij belang ? Of hebben wij dat mis ? Maak van de provincie, en het land, een plek waar iedereen zich thuis kan voelen, en waar mensen zich verbonden met elkaar voelen. Wanneer het gaat om besluitvorming, en vergunningen, dan vinden wij dat het Bestuur een voorbeeld kan nemen aan noodsituaties. Het blijkt dan opeens dat er wel snel dingen geregeld kunnen worden, met concrete oplossingen. Tenslotte vinden wij dat gemeentes en provincies meer zelf kunnen en mogen doen, wanneer de taken en verantwoordelijkheden maar duidelijk afgesproken zijn.

Samenvattend vinden wij dat de Muur om het Bestuur afgebroken moet worden. “ De Muur om het Bestuur moet vallen “, om niet nog meer goede wil te verknallen. Bestuurders die je kunt verstaan en begrijpen, toegankelijk zijn, meedenken voor provincie en land, niet alleen aan eigen partijbelang denken, maar zich voor het land en de provincie willen inzetten, juist nu het zo hard nodig is. Ook voor onze toekomst !

in gesprek met Sophie Hermans

Alle Statenfracties hebben in het eigen Rapport “ De Staat van Overijssel “, veel aandacht besteed aan de economie.

Hoe is het met de Provincie Overijssel gesteld ? De Staat/staat van Overijssel kent verschillende betekenissen ; allereerst hoe staat het ervoor met Overijssel, in de breedste zin van het woord, daarnaast kan het ook over de Staat van Overijssel gaan, dan gaat het meer over bestuur en politiek.

In dit hoofdstuk over economie gaat het over de eerste betekenis, en dan specifiek over de economische situatie van dit moment, en wat anders kan, en misschien anders moet, voor de toekomst.

De afgelopen jaren kent Overijssel een positieve werkgelegenheidsontwikkeling in een aantal groeisectoren. Groeisectoren in Overijssel zijn ; Zakelijke dienstverlening, zorg en welzijn, bouwnijverheid, informatie en communicatie, en toerisme. Daling van de werkgelegenheid wordt gezien in de volgende sectoren ; Landbouw, bosbouw, energie, voedingsindustrie. Toename en/of afname van werkgelegenheid kent verschillende oorzaken, die beter in kaart gebracht kunnen worden(4, 5, en 6)

Vergrijzing, regionalisering, vitalisering, zijn ook sterk economisch gekleurde begrippen, wat zijn de gevolgen, kansen, en uitdagingen, voor de Provincie Overijssel ? Denk verder dan vier jaar ! (1 en 3) . Hoe houd je jongeren vast op het platteland, en wordt productie niet allemaal overgenomen door Chinese bedrijven ? Het is toch niet de bedoeling dat wij als Overijssel uiteindelijk alleen nog sterk zijn in bouw, transport en logistiek ? (1 en 2)

Westerman Logistics

Economie vervolg

8.

De Regio Zwolle en Regio Twente zijn sterke samenwerkingsverbanden, waar de werkgelegenheid groeiende is. Vanuit het Westen wordt steeds vaker gekeken naar het Oosten, zeker wat betreft economische samenwerking en groei.

Voor de toekomst mag er meer worden gekeken naar de werkgelegenheid voor jongeren. De jongeren werkten vooral in de winkels en in de horeca. Door corona zijn veel jongeren daar weggegaan en/of ontslagen. Om de jongeren daar weer terug te krijgen, en tegelijk het huidig personeelstekort in vooral de horeca op te lossen, zijn oplossingen nodig voor de lange termijn !!(9) Van de overheid verdienen deze ondernemers ondersteuning en/of facilitering(9)

Kijk bij ondersteuning van bedrijven ook naar duurzaamheid en klimaat. Mede door corona is het aantal bestel- en bezorgservices aan huis toegenomen. Het blijkt nu dat die bedrijven een lange adem hebben, omdat de vraag vanuit gemak blijft toenemen. Kunnen deze vervuilers niet aangepakt worden? Hogere belasting voor vervuilers, lage of weinig belasting voor schone bedrijven, overheid gebruik die kans ! (2)

“ Overheid doe wat met die toenemende, veelal vervuilende, vraag vanuit gemak, om alles maar thuisbezorgd te krijgen “. (2)

De Provinciale Overheid kan prioriteit geven aan grote werkgelegenheid projecten, zoals uitbreiding van het wegennet en spoornet. Overijssel kan weer bepalend worden voor de handel met Duitsland, Oost Europa, en Scandinavië. (1,2,8,9)

(Foto AD – A28 / N377 – Lichtmis)

(Blauwnet)

Vanwege herkomst en achtergrond van veel statenleden, met daarnaast het feit dat het Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel zetelt in het Kulturhus De Spil te Nieuwleusen, maakt dat het onderwerp Landbouw en Stikstof extra leeft onder alle Statenfracties. Ze hebben verschillende standpunten, dragen verschillende oplossingen aan, maar zijn het samen eens over een belangrijk punt voor de hele Provincie nl. ; het vertrouwen moet terug komen tussen Provinciaal Bestuur, Landelijke Overheid, en het Platteland !

De afgelopen jaren zijn er door het kabinet verschillende brieven geschreven waarin de noodzaak om de stikstofuitstoot fors te verminderen benadrukt werd. Het kabinet kwam op 10 juni 2022 met twee brieven met daarin de Overijsselse doelen en hoofdlijnen van het landbouwbeleid. De gevolgen van het in de brief geschreven plan zijn enorm.

Deze plannen roepen emoties, onzekerheid, en spanningen op bij de boeren, burgers, en ondernemers.(1 t/m. 9)

Op bijna alle gebieden waar gewerkt wordt aan natuurherstel, hebben agrarische ondernemers het opgegeven.

De bereidheid om mee te denken over de ontwikkeling van de natuur 10. verdwijnt als sneeuw voor de zon. Draagvlak is juist cruciaal om de grote opgaven rond Landbouw, Stikstof, en Natuur, op te kunnen lossen.(2, 5, 6, 7)

“ Er is geen doordachte specifieke, praktisch uitvoerbare, visie op landbouw, die ook nog eens rekening houdt met de lokale omstandigheden ” ! (5)

Natuur, Landschap, en Landbouw (foto Groen Links)

Er is behoefte aan een slagvaardige, samenhangende aanpak, wanneer het gaat om Klimaat, Landbouw, Natuur, Platteland, en Overheid(lokaal, regionaal, landelijk, internationaal).(1 t/m.6 en 9). Een aanpak waarbij alle betrokken partijen om de tafel worden uitgenodigd om samen op zoek te gaan naar een gezamenlijk overstijgend doel. Te denken valt dan aan de kwaliteit van leven, bestaansmiddelen op het platteland, werkgelegenheid, en Brede Welvaart.

“ Een bescheiden overheid die niet over het platteland praat maar met het platteland, kan een eerste stap zijn naar herstel van het vertrouwen ” (1, 2, 4, 5, en 9)

Boeren en ondernemers hebben een bepaalde ruimte en vrijheid nodig waarin ze boer en/of ondernemer kunnen zijn. Boer en/of ondernemer zijn is geen beroep, je bent het, of je bent het niet. Zo ziet een boer bijvoorbeeld al bij zijn jonge kinderen of er een boer en/of ondernemer in huist of niet. Een belofte niet nakomen aan boer en/of ondernemer kwetst, raakt, hem of haar persoonlijk als mens, raakt zijn/haar omgeving, en werk. Die laatste drie; persoon, omgeving, en werk, zijn nauw met elkaar verbonden, van generatie op generatie(1 t/m.9)

Het sociale leven van de mensen is erg belangrijk, ook in Overijssel, of misschien juist in Overijssel waar het gemeenschapsleven nog diepe wortels heeft. Door mensen om je heen word je gelukkig en blij. Je kunt op mensen terugvallen wanneer het even minder met je gaat. Het sociale leven is onderdeel van ons welzijn. In Overijssel hoeft dat niet altijd georganiseerd te worden, het is er al van nature. Families wonen dicht bij elkaar, er zijn veel familiebedrijven, en de lijntjes tussen elkaar zijn kort. Het sociale gemeenschapsleven mogen we zien als kracht in Overijssel ! (1 t/m. 9) Tegelijk heeft corona laten zien dat het gemeenschapsleven ook kwetsbaar kan zijn. Door de corona hebben wij een belangrijk deel van ons sociale leven moeten missen, terwijl wij juist daar zo verbonden mee zijn.(1 t/m. 7 en 9)

Jeugd in Coronatijd Onderzoek (JICO)

Wanneer kinderen naast de school voldoende tijd overhouden voor sociale dingen/contacten werkt dat positief door naar school, eigen gezin, en omgeving. Door sociale contacten gaan mensen zich gelukkiger voelen, dat werkt weer positief op de gezondheid ! (2,4, 6, 8, en 9)

In Overijssel laten de cijfers zien dat er een grote groep gelukkig is (74%), maar dat jongeren juist minder gelukkig zijn. Wij willen dat meer jongeren weer gelukkiger worden (1 t/m. 9), door bijv. ; Meer uitgaansgelegenheden, diversiteit in sportaanbod, aandacht voor jongerenwelzijn op school en werk.

Mensen in Overijssel voldoen steeds minder aan de beweegrichtlijn. In de Provincie Overijssel is de sterkste afname van heel Nederland in hoeveel bewoners bewegen. Dit en meer blijkt uit onderzoek van beslist.nl, dat op basis van de gezondheidsmonitors van de GGD's en het RIVM in kaart bracht hoeveel Nederlanders bewegen.

Mensen in Overijssel gaan de laatste jaren minder bewegen i.p.v. meer.

Bewegen is goed, meer bewegen is beter

Volwassenen en ouderen	Kinderen
 Matig of zwaar intensieve inspanning minimaal 150 minuten per week, verspreid over diverse dagen	 Matig of zwaar intensieve inspanning minimaal 1 uur per dag
 Spier- en botversterkende activiteiten (voor ouderen inclusief balansoefeningen): minimaal 2x per week	 Spier- en botversterkende activiteiten minimaal 3x per week
 En: voorkom veel stilzitten	 En: voorkom veel stilzitten

Bewegen en sporten is belangrijk voor iedereen. Ook voor mensen met een beperking. Het blijkt in Overijssel dat de mogelijkheden om te sporten voor mensen met een beperking zeer beperkt zijn.

“ Mensen met een beperking zijn dubbel beperkt wanneer het gaat om sportmogelijkheden in hun eigen omgeving “ ! (1 t/m 6, 8 en 9)

Wat betreft de Cultuur in Overijssel lopen wij aardig in de pas met de andere provincies. Wat juist de kracht in Overijssel is, de lokale- en regionale cultuuractiviteiten en tradities, blijkt meer en meer tegenstand te krijgen van het Provinciaal Bestuur. Elk dorp, elke regio, kent zijn eigen tradities. Auto rodeo's, paasvuren, de keetcultuur, eieren gooien, zwientje tikken, de cross, Oranje feesten, oogstfeesten e.a., verdienen meer aandacht en beleid, gericht op het in stand houden van de lokale- en regionale taal, cultuur en traditie. Er wordt ons immers al zoveel afgenomen. Juist de cultuur kan voor samenhang en gemeenschap zorgen op het platteland (1 t/m. 9)

Momenteel gaat het niet goed met het onderwijs. Er is een groot lerarentekort. Al valt dat tekort in Overijssel mee, wanneer we het vergelijken met het Westen van Nederland.

Leerlingen worden in Nederland, en daarmee ook in Overijssel, geconfronteerd met een schoolsysteem. Je moet in het schoolsysteem passen, beheerst door wat je met je hoofd/kennis/verstand kan. Daar worden lang niet alle leerlingen gelukkig van. Het gaat immers om het totale kind, om de totale jongere, met niet alleen hoofd, maar ook met hart en handen. Daar mag het schoolsysteem zich veel meer op richten (1 t/m. 9) . Waarom zijn de praktijk scholen (Techniek, Bouw, Huishoudschool) afgeschaft ? Gelukkig ontdekt de landelijke overheid meer en meer dat de samenleving niet zonder praktijk mensen kan. Mensen die goed zijn met hun handen, en/of creatief zijn, sociaal vaardig, en praktisch denkend. Wanneer er meer rekening wordt gehouden met bovenstaande, komt er meer balans in het onderwijs.

Dat vraagt om een ander en nieuw schoolsysteem, onderwijs op maat, veilig en persoonlijk, waar iedere leerling/student zich gezien en gewaardeerd voelt.

Talenthuis Agnieten College Nieuwleusen, intern en externe opleiding

Talentontwikkeling, cultuuronderwijs, sociale vaardigheden training, zijn belangrijke onderdelen van het huidige en toekomstig onderwijs. Ze dragen bij tot het ontwikkelen van je als persoon, in de sociale samenleving, en leren je belangrijke vaardigheden ontwikkelen als creativiteit, kritisch denken en samenwerken (2 en 9).

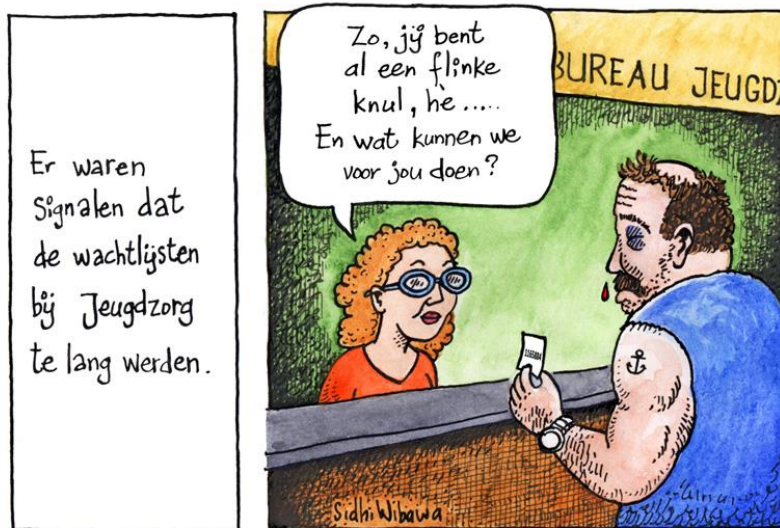
Goed onderwijs begint met aandacht en liefde voor het kind en voor de jongere.

Er zijn veel kinderen en jongeren die last hebben van psychische problemen. Deze kinderen en jongeren kunnen hulp zoeken, allereerst bij de huisarts. De huisarts verwijst bij psychische problemen, zeker op het platteland, door naar de GGZ. Bij de GGZ krijg je psychische hulp die je nodig hebt. Je bent helaas niet de enige die aanklopt bij de GGZ. 4 op de 10 mensen krijgen last van psychische problemen. De laatste jaren kloppen ook steeds meer kinderen en jongeren aan bij de GGZ. Door personeelstekort en geld tekort binnen de GGZ ontstaan er lange wachtlijsten.

Door die wachtlijsten krijgt niet ieder kind, jongere, de hulp die nodig is. Wij vinden dat de wachtlijsten voor de Jeugdzorg korter moeten worden, en dat er meer samengewerkt moet worden tussen alle zorg –welzijns- en onderwijsinstellingen die met het kind/jongere van doen hebben ! (1 t/m. 9)

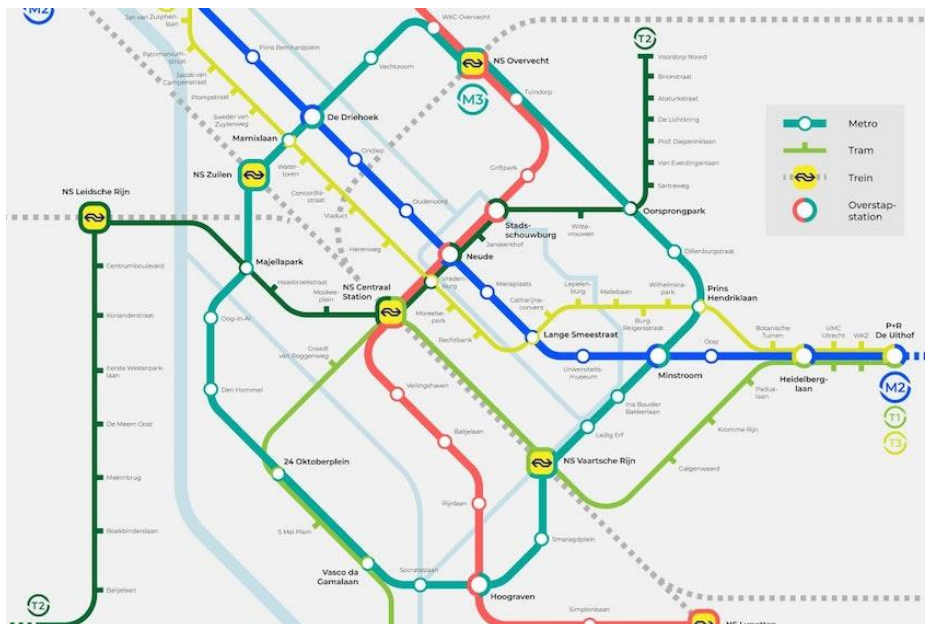
“ Kortere wachtlijsten in de Jeugdzorg, en meer samenwerking tussen Zorg, Welzijn, en Onderwijs, wanneer het om kinderen/jongeren gaat “! (1t/m.9)

Gesloten Jeugdzorg moet stoppen. In de gesloten Jeugdzorg worden kinderen opgesloten, ze mogen heel weinig, en het kind is bijna helemaal afgesloten van de buitenwereld. Het lijkt wel alsof mensen niet beseffen hoe heftig het is om vast te zitten in de gesloten Jeugdzorg. Wij willen actie voor het stoppen van de gesloten Jeugdzorg. (1)

Overijssel is een prachtige provincie waar veel gebruik gemaakt wordt van het Openbaar Vervoer. Hierbij gaat het vooral om bussen en treinen. Maar kijkend naar bijna alle grote steden van de wereld denken wij dat we ook nog een ander soort van vervoer zouden moeten overwegen, nl. de metro en/of sneltram. (2, 5,6, en 9)

De metro is een snelle, effectieve en milieu vriendelijke manier van vervoer door een netwerk van verbindingen, boven en onder de grond. Een metro/sneltram netwerk in de Regio Zwolle en in de Regio Twente, gebruikmakend van de oude tramlijnroutes, die lange tijd hun diensten hebben bewezen in Overijssel.

Voorbeeld Utrecht Network Metro en Sneltram

Naast dit netwerk voor de toekomst vinden wij dat de plattelandswegen een stuk veiliger kunnen. De meeste wegen zijn niet verlicht, en zeker voor fietsers levensgevaarlijk. Ook al rijd je met licht aan, automobilisten die hard rijden met groot licht, zien ook fietsers met licht aan niet.

We stellen voor om meer fietspaden naast N-wegen aan te leggen, zodat fietsers op parallel wegen niet van de weg af worden gedrukt door hardrijders en landbouwvoertuigen. (1 t/m. 9)

Infrastructuur vervolg

16.

Tenslotte vinden wij dat gemeentes het zelfde beleid moeten voeren m.b.t. verkeersrotondes, of fietsers overal voorrang, of fietsers nergens voorrang.

De eenduidigheid is nu ver te zoeken, en twijfel is een belangrijk oorzaak van verkeersongelukken. Duidelijkheid in het verkeer zorgt voor meer veiligheid!

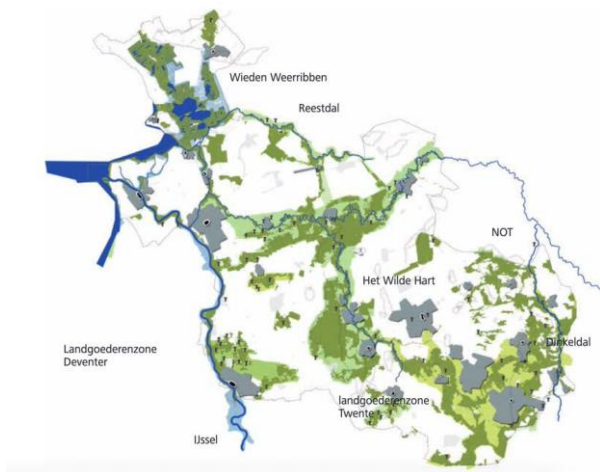
(2 t/m. 6 , 8 en 9)

Natuur

Wanneer er een onderwerp is waar de meningen nogal verdeeld over zijn, dan is dat wel onze eigen natuur. Alleen al de discussies over de wolf, de Oostvaardersplassen, landbouw en natuur, laten zien hoezeer daar iedereen wel een mening over heeft, en er iets over wil zeggen.

Natuur maakt deel uit van onze leefomgeving. Een leefomgeving belangrijk voor mens, dier, en plant. Natuur zorgt voor ons op allerlei manieren, we komen er tot rust, kunnen er in sporten, ademen schone lucht, genieten van flora en fauna, en kunnen ook nog eens vakantie in de natuur vieren. Zo maar een aantal voorbeelden hoe belangrijk natuur kan zijn.

De natuur verdient bescherming ! (1 t/m. 9) Natuur staat nooit alleen, daarom vinden wij dat alle betrokken partijen bij en rond een natuurgebied, een gelijkwaardige stem moet krijgen in het overleg over de vraag “ Wat gaan we doen met deze natuur, nu en in de toekomst ” ? Dat betekent o.a. dat de komende generatie ook mag mee praten. (2,4, 5 en 9)

Windturbines in Natuurgebieden ?

Energie, Klimaat, en Vitaal Platteland 17.

In Overijssel zijn we steeds meer bezig met duurzame energie. In 2023 komt 20% van alle energie in Overijssel uit nieuwe duurzame energiebronnen zoals wind, zon, biomassa, bodem, en water. In een programma genaamd Nieuwe Energie Overijssel werken ze aan een belangrijk doel : een energieneutraal Overijssel en dat graag in 2050.(1 t/m. 6 en 9) Wij juichen dat toe, maar wel in overleg, stap voor stap, met alle betrokken partijen. Ruimte gevend aan elkaar, niet te snel regels opleggen !

Wij vinden dat, wanneer het gaat om wind- en zonne-energie, we minder afhankelijk moeten zijn van China. Ook zorgen windturbines voor veel meer energie, vergeleken met zonnepanelen. We zetten ons daarom vooral in voor windturbines. Geplaatst langs de grote autowegen, en niet in de omgeving van dorpen, steden, en natuurgebieden (2, 4, 6, en 9)

Windturbines langs autowegen (foto Tubantia)

Zonneparken vooral op het water, daar waar ze flora en fauna niet schaden.

In Overijssel is op het gebied van wind- en zonne-energie nog veel te winnen.

Zonnepark Bomhofsplas bij Zwolle

foto Energiefonds Overijssel)

(

Wat moet er gebeuren om het platteland vitaal te houden ? Een vraag die meer en meer wordt gesteld, nu de jongeren, en de jonge gezinnen, wegtrekken van het platteland. De ouderen blijven achter, en krijgen gezelschap van veel rijke ouderen uit het Westen van Nederland.

De gevolgen zijn zichtbaar en voelbaar. De betrokkenheid bij elkaar neemt af, veel ouderen worden afhankelijk van betaalde zorg i.p.v. familie-buren- en vriendenzorg. (1 t/m.9)

Hoe houden we de jongeren op het platteland ?

Allereerst is werk een belangrijke reden om te blijven, ook de vriendengroep speelt in Overijssel op het platteland een belangrijke rol.

Dat vraagt om faciliteiten op het gebied van sport, winkels, onderwijs (ook MBO en HBO locaties), goed OV, recreatie, cultuur, en evenementen.

Het Provinciaal Bestuur kan daarin sturen, dient de regie te nemen, om de vitalisering van het platteland op te pakken. Het mes snijdt immers aan twee kanten. Het platteland kent veel familiebedrijven, en heeft vanuit het gemeenschapsgevoel een sterke zorgcultuur. Welvaart en Welzijn komen samen.

Die Brede Welvaart stimuleren kan een eerste belangrijke stap zijn om de diversiteit en dynamiek op het platteland weer terug te krijgen ! (1 t/m.9)

De PlattelandsBeweging

Samenwerken is nodig voor een vitaal platteland in Overijssel

Nawoord

Het Rapport “ De Staat van Overijssel “ als spiegel voor de Staat van Nederland is allereerst bedoeld om jongeren een gelegenheid te geven om na te denken, en te verwoorden, hoe zij tegenover de huidige samenleving en het bestuur staan.

Als Schaduw Provinciaal Bestuur Overijssel hebben zij in negen rapporten weergegeven wat zij vinden van het Bestuur, en van een aantal hoofdonderwerpen, in Overijssel en in Nederland.

Dit Rapport is daar een samenvatting van, weergegeven door de Schaduw Statengriffier van Overijssel.

Dank aan allen die een bijdrage hebben geleverd aan dit Rapport “ De Staat van Overijssel “.

M. de Vries

Schaduw Statengriffier Provinciale Staten Overijssel

